

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, มีนาคม) “ปัญญาหนังสือ หยังรู้-ตรวजू ดู-แล หนังสือ ตอนออกสิงหัวคำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(3) : หน้า 74-79.

หอสมุดแห่งชาติ
นครศรีธรรมราช

นวนาสรสาร

ปัญญาหนังสือ หยังรู้-ตรวजू ดู-แล หนังสือ ตอนออกสิงหัวคำ

นายหนังสือบุญธรรม เทอดเกียรติชาติ

ด้วยเมื่อปลายปี ๒๕๕๒ ท่าน ศ.พิเศษ ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง ได้เมตตากรุณามิจดหมายมาถึงผม (ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒) ได้จุดประกายการเขียนเรื่อง ปัญญาหนังสือ ขึ้น ผมเองเป็นผู้ศึกษาและปฏิบัติ ทั้งเรื่อง หนังสือ-ตะลุง และเรื่อง หนังสือ-สื่อ จึงเป็นการจุดประกายที่ติดพริบ โดยเฉพาะตอน ออกสิงหัวคำ หรือ จับสิงหัวคำ ที่มีรูป สิงขาว และ สิงดำ การออกรูป พระฤๅษี พระอิศวร ในหนังสือ เป็นเรื่องศาสนาพราหมณ์ แล้วการออก สิงขาว สิงดำ จึงไม่เกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์ ถ้าเกี่ยว สิง คือ สิงค์ ที่หมายถึงอวัยวะเพศหรือเปล่า จึงลองเขียนให้ลึกๆ นึกให้กว้างๆ น่าจะเป็นการสร้างสรรคไปอีกรูปแบบหนึ่ง

มาจากอิทธิพลของเรื่องรามเกียรติ์ (๔)

การออกรูป สิงขาว สิงดำ หรือ สิงหัวคำ หรือ จับสิงหัวคำ ที่ว่าได้รับ อิทธิพลจากเรื่องรามเกียรติ์ แล้วมาจัด ปลิ้น เรื่อง สิง จากข้างในให้ไปอยู่ข้างนอก เพื่อให้ เข้ากัน สอดคล้องกัน เหมาะสมกัน กับ คน ในทุกๆ ภูมิ นี้

กรณีนี้ก็ยังไม่เคยมีใครให้ความเห็นมาก่อน จึงลอง หยังรู้-ตรวजू แบบ แดกหน่อ ให้เห็นในมุมใหม่ จากการทวิจจัยที่ทาง สกว.สนับสนุน ได้สรุปเป็น ทฤษฎี $E=MC^2$ (อ่านว่า อี เท่ากับ เอ็ม ซีสแคว) ที่ว่า $E = M$ หมายถึง พลังงาน และ พลังเล่น เป็น พลังของคน เพียงแต่ว่า กาละใด เทศใด จะเริ่มด้วย พลังใด ก่อน แต่ตอนหลังมันก็จะบูรณาการผสมผสานกันไป

สยามเมืองยิ้ม คำนี้ตรงกับข้อเท็จจริง และเป็นการยิ้มที่ใช้ พลังเล่น ด้วย เพราะใครไปโครมา ก็ยิ้ม ไปพบใคร ใครมาพบ รู้จักหรือไม่รู้จัก ก็ยิ้ม เป็น ยิ้มเล่นๆ

ผู้เล่ามีแกในชนบทบ้านเรายังเป็นเช่นนั้นอยู่ แต่ที่พนักงานหญิงฝ่ายต้อนรับบนเครื่องบินหรือในที่ไหนๆ ก็ตาม ที่เป็นคนไทย ที่เขาอึ้งนั้น หยังรู้-ตรวजू ได้ว่า เขา ยิ้มเป็นการเป็นงาน ไม่ใช่ ยิ้มเล่นๆ อย่างผู้เล่ามีแกที่ในชนบท บ้านเราหรอก

ปัจจุบันผู้ที่มีการศึกษาสูงๆ มีแต่การยิ้มแบบ ขูอินวัน คือยิ้มอย่างมี เหตุ กับ ผล แต่ในสมัยก่อนเขายิ้มแบบ ทรีอินวัน คือยิ้มที่เป็น มรรค ผล และ นิพพาน

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, มีนาคม) “ปัญญาหนึ่งตะลุม หยั่งรู้-ตรวจรู้ ดู-แล
หนึ่งตะลุม ตอนออกถึงหัวค้ำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(3) : หน้า 74-79.

ถ้าจะลอง หยั่งรู้-ตรวจรู้ ไปในทางศาสนาโดยตรงบ้าง ซึ่งต่างกับทางวิทยาศาสตร์ ดังที่ท่านเจ้าคุณพระพรหม
คุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) เคยกล่าวในท่านองว่า วิทยาศาสตร์นั้นมันไปมุ่งอยู่กับผลงานของมนุษย์ แต่ศาสนาจะมายุ่ง
อยู่กับตัวมนุษย์ผู้สร้างผลงาน^๑

พระพรหมฤาษีวาลมิกิ ผู้สร้างผลงานโดยการแต่งเรื่อง รามายณ หรือ รามเกียรติ์ ขึ้น มา ถ้าถามว่าทำไม
ท่านจึงต้องเอา ลิง มาเป็น ตัวละคร ด้วย

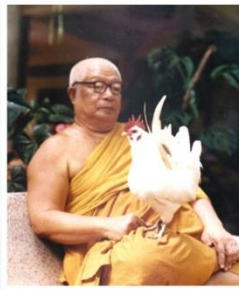
ทฤษฎี $E=MC^2$ (อีเท่ากับเอ็มซีสะแคว) ว่า $E=Energy$ หมายถึง พลังงาน และ พลังเส้น เป็นพลัง
ของ $M=Man$ คือ คน ซึ่งมี C^2 (ซีสะแคว) กำกับ และผมวงเล็บไว้ว่า อย่ามองข้ามพลังเส้นเป็นอันขาด
(ส่วนสัตว์ก็มีพลังเส้น แต่ไม่มี C^2 (ซีสะแคว) กำกับ)

ลิง ในรามเกียรติ์เป็นการใช้ พลังเส้น ของผู้แต่ง คือ พระพรหมฤาษี วาลมิกิ

ท่านพุทธทาสภิกขุที่ท่านบรรยาย อภิปราย ปาฐกถา เทศนา เรื่องธรรมะได้เยอะ จนได้รับการยกย่องให้
เป็นบุคคลสำคัญของโลก ถ้าสังเกตจะพบว่า

ท่านพุทธทาสไปพลาगतานหัวเราะไปพลาगत

ที่ท่านหัวเราะไปพลาगतนั้นแหละ ผมว่าเพราะท่านมีและท่านใช้ พลังเส้น อย่าไปหา เหตุ - ผล เพราะท่าน
หัวเราะเป็น มรรค ผล นิพพาน

พุทธทาสภิกขุ

พระโพธิญาณเถระ หรือที่รู้จักกันในนาม หลวงปู่ชา สุภัทโท วัดหนองป่าพง อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี ท่านได้กล่าวไว้ในท่านองว่า เรื่องธรรมะที่แท้จริง ต้องทั้งเหตุทั้งผล คือธรรมะมันสูงกว่านั้น
ธรรมะที่พระองค์ท่านตรัสรู้ มันอยู่นอกเหตุเหนือผล ใช้ระจับเหตุระจับผลได้ ถ้ายังใช้เหตุผลอยู่ มันก็เถียงกันตลอด
จนตาย^๒

^๑พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต) พุทธศาสนาในฐานะเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ ๓) เชียงใหม่ : มหาวชิราลงกรณราช
วิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่, ๒๕๓๖ หน้า ๕๔.

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, มีนาคม) “ปัญญาหนึ่งตะลุง หยั่งรู้-ตรวจู้ ดู-แล
หนึ่งตะลุง ตอนออกถึงหัวค่ำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(3) : หน้า 74-79.

พระไพธญาณเดระ (หลวงปู่ชา สุภัทโท)

และถ้าใครอ่านหนังสือ พระราชนิพนธ์ที่เขียนโดย วิลาศ มณีวัต ก็คงจะทราบดีว่าในหลวงของเรา
พระองค์ท่านก็ทรงมีและทรงใช้ พลังเล่น เป็นอย่างมาก

เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะเป็น พระฤาษี พระสงฆ์ หรือ พระราชา ต่างก็มีใช้ พลังเล่น กันทั้งนั้น

ยิ่งเป็นคนธรรมดาๆ สามัญด้วยแล้ว การมีการใช้ พลังเล่น จะเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่า ใครอยู่ในจารีต หรือไม่
อย่างไร หรือว่าใครอยู่กับ อบายมุข อยู่กับ จริต

วนิดา เรข ได้อ้างถึงนักวิจัยทางสมองท่านองว่า หากเราหยุดเล่นเมื่อไร สมองของเราก็จะเข้าสู่กระบวนการ
ถดถอยทันที ดร.สจิต บรารณ์ นายแพทย์ประจำมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ซานดิเอโก ได้ทำการวิจัยมาหลายสิบปี
ในที่สุดก็ได้ก่อตั้งสถาบันการเล่นแห่งชาติขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะคนเราจะต้องเล่นตลอดชีวิต การเล่น
ทำให้สมองเจริญเติบโตสมบูรณ์ การเล่นเป็นความมหัศจรรย์ ทำให้สมองคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ แก้ปัญหาได้ดี
ผ่อนคลายความยุ่งเหยิงที่มาปะปนกับการงานได้”

หนังสือของหนูดี วนิดา เรข เล่มนี้ออกมาเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ แต่ที่ผมทำวิจัยกับ สกว. ได้

พบว่า พลังเล่นเป็นพลังหนึ่งของคนที่ขาดเสียมิได้ เพราะมีคุณูปการอย่างมาก มันใจมา
ตั้งแต่เมื่อต้นปี ๒๕๕๒ (แต่พบนานแล้ว) ช่างบังเอิญที่สอดคล้องกับของหนูดี วนิดา เรข

แต่หนูดีไม่ได้กล่าวถึงว่า สมองมันอยู่ที่ไหนบ้าง ทว่าผมไป วาบ (WAAP) เมื่อตอนที่ทำวิจัยกับ สสส.
(หลายปีมาแล้ว)

สมองที่สำคัญ อยู่ในทรงอกของคน โดยอาศัยความสอดคล้องของข้อมูลต่างๆ เช่น

๑. ท่าน โยคีรามจรกะ ที่กล่าวท่านองว่า สมองในทรงอก ภาษาอังกฤษเรียกว่า Solar Plexus
(โซลา เฟลิกซ์) ส่วนนี้ถ้าถูกแทงถูกยิงคนก็จะตายทันที เสือเกราะจึงสร้างขึ้นมากเพื่อคุ้มกันสมองส่วนนี้”

“พระไพธญาณเดระ (หลวงปู่ชา สุภัทโท) การปล่อยวาง (พิมพ์ครั้งที่ ๔) อุบลราชธานี : วัดหนองป่าพง, ๒๕๔๖ - หน้า ๔.

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, มีนาคม) “ปัญญาหนังสือ หยิ่งรู้-ตรวจรู้ ดู-แล
หนังสือ ตอนออกถึงหัวคำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(3) : หน้า 74-79.

ใช้ สมอที่อยู่นั้นมีเพียงแต่ **น็อก** ไม่ถึงกับตาย เขาจึงเรียก **หมวกกันน็อก** ไม่ได้เรียกว่า **หมวกเกราะ**
แต่สมอในทรงอกจะเรียกว่า **ใจ** ก็ได้ ทว่าไม่ได้หมายความว่าอยู่ที่ **หัวใจ** เสมอไป และคำว่า **ใจ** คำนี้ในพระไตรปิฎก
จะใช้คำว่า **หทัยวัตถุ** ส่วนในภาษายาวีใช้คำว่า **หะดี**

๒. เมื่อสำรวจพระไตรปิฎกจำนวน ๔๕ เล่ม มีการกล่าวถึงคำว่า **หทัยวัตถุ** ๒,๒๔๗ ครั้ง^{๑๑}

๓. ท่าน นพ.บัญชา พงษ์พานิช จำได้ว่าครั้งหนึ่งเคยคุยกับผม คุยกันมาในรถตอนที่กลับจากสวนโมกข์
ด้วยกัน ท่าน นพ.บัญชาคุยกับผมท่านเองว่า คุณวิศิษฐ์ วังวิญญู กล่าวในท่านเองว่า ในวงการ แพทย์สมัยใหม่เขาพบ
เรื่องใจ (หรือสมอในทรงอก) มีลักษณะเป็นฮอโมน

นพ.บัญชา พงษ์พานิช

๔. จำได้คลับคล้ายคลับคลาว่า ท่านศิลปินแห่งชาติ อาจันต์ ปัญจพรรค์ ท่านเคยเขียนไว้ในหนังสือที่ระลึก
งานฌาปนกิจศพของท่าน **สาโรช จารักษ์** อดีตรองอธิบดีกรมศิลปากร ซึ่งเป็นกัลยาณมิตรของท่านอาจันต์ ครั้งเมื่อ
ตอนที่เสียชีวิตอยู่ ถ้าหากท่านใด ท่านอาจันต์เขียนว่า **จะได้อรโหมกลับใจ ทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย** (หนังสือเล่มนั้น
ตอนนี้ผมยังหาไม่เจอ ไม่ทราบว่าใครหยิบติดไปบ้างหรือเปล่า)

๕. คนโบราณภาคใต้ (ภาคอื่นๆ ก็พบ) เมื่ออ่านท้องอะไรแล้ว ถ้าจะให้จำ ก็ต้องเอามือไปตบที่หน้าอก
พร้อมกับว่า **จำจิตจำใจ ไปไหนอย่าลืม กลางค้ำกลางคั่น อย่าลืมสิ่งที่เรียน** (บางพื้นที่ว่า **อย่าลืมหนังสือ** แต่ก็ตบ
ที่หน้าอก ไม่ใช่ตบศีรษะ ถ้าตบศีรษะเชื่อว่าจะฉีดยาที่นอน) ส่วนที่สงขลาท่านอาจารย์วุฒิชัย เพ็ชรสุวรรณ ตอนที่ช่วย
พิสูจน์อักษรฉบับร่างของหนังสือเล่มนี้ ได้เขียนมาว่า ที่สงขลาเขาว่า **จำ จำ จำ หัวใจพระธรรม จำไว้อย่าลืม**
ตบที่หน้าอกเหมือนกัน

๖. คำคนไทยโบราณที่ว่า **สวรรค์ในอก นรกในใจ** หรือ **ได้แรง-อก ได้หวาง-อก** (หวางคือสว่าง)
ล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญกับ **อก** ไม่ใช่ศีรษะ

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, มีนาคม) “ปัญญาหนึ่งทะลุ หยั้งรู้-ตรวรู้ ดู-แล
หนึ่งทะลุ ตอนออกลิ้งหัวคำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(3) : หน้า 74-79.

ศูนย์บริการประชาชน
๑๕

๗. เมื่อผมได้มีโอกาสดูแลเครื่องคอมพิวเตอร์นานหลายปี มันมีฮาร์ดดิสก์อยู่ข้างล่าง วันหนึ่งที่ ผา
ตรีถวัลย์ คนดีศรีสังคม คนหนึ่งเข้ามาเยี่ยมผม และแกเรียกฮาร์ดดิสก์ที่อยู่ข้างล่างว่า **สมองของคอมพิวเตอร์**

เมื่อนำข้อมูลต่างๆ มา **โยนใส่สมอง** อยู่นาน (จนเป็นโยม) และคอย **หยั้งรู้-ตรวรู้** อยู่เป็นระยะๆ
ผมจึงมีความเชื่อโดย **จินตนาการ** ว่า

หน้าจอคอมพิวเตอร์ (แบบตั้งโต๊ะ) เป็นเสมือนสมองบนศีรษะของคน ไม่ใช่สมองที่แท้จริง หน้าจอคอมพิวเตอร์
มันเพียงแต่บอกว่าในฮาร์ดดิสก์มีอะไรบ้าง มีความจุไม่กี่กิก แต่สมองที่แท้จริงอยู่ในทรวงอก โดยปกติก็มีความจุ
หลายกิกอยู่แล้ว แต่ก็ยังสามารถเพิ่มให้มากขึ้น (ให้กว้างขึ้น ให้ใหญ่ขึ้น สูงขึ้น ฯลฯ) ได้อีก โดยการปฏิบัติ
งานด้านการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่ทำให้ปัญญาและจิตใจเจริญ ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ^{๑๕}

ที่กล่าวมาทั้งหมด น่าจะช่วยให้เพิ่มเติมเรื่องสมองของหนูดี วนิษา เรช ขึ้นมาได้บ้าง

เมื่อผู้แต่งเรื่องรามเกียรติ์ **ใช้พลังเล่น** ผู้ที่นำเรื่องมาเล่นก็ **ใช้พลังเล่น เล่นต่อ** อย่างเรื่องรามเกียรติ์
ฉบับก้านตัน ประศมมาเลเชีย เขาไม่ได้ชื่อ **รามเกียรติ์** แต่เขาให้ชื่อว่า **ศรีราม** ตัวละครลิง **หนุมาน** เกิดจากการที่
เทวาเบรมัน เสียกระดูกหลังน้ำกามในปากของ **เจ้าหญิง มายาอาอิน** แล้วเจ้าหญิงก็ตั้งครรภ์ คลอดออกมาเป็น
ลิงเผือก คือ **หนุมาน**^{๑๖}

การให้ **ลิง** เป็นตัวละครก็นับว่าเป็นการใช้ **พลังเล่น** แล้ว แต่ยังใช้ **พลังเล่น** ไปจนถึงต้นกำเนิดของลิงด้วย
ว่า **มาจากไหน อย่างไร** (เป็นการใช้พลังเล่นอย่างถึงรากถึงโคนทีเดียว)

และคงจะเสริมกับที่ท่าน ศ.กิตติคุณสุวิงศ์ พงศ์ไพบูลย์ เคยกล่าวว่า ในตำนาน **ลิงขาว** จะกลับชาติ
ไปเกิดเป็นทหารเอกของพระรามคือ **หนุมาน**

ส่วน **ลิงดำ** จะกลับชาติไปเกิดเป็น **นิลพัท**

จึงได้รบกันอีกในตอนขึ้นดินจอมถนไปกรุงลงกา เพราะกรรมแต่ชาติปางก่อน พระรามเลย แยก ให้ **นิลพัท**
ให้ไปครองเมือง **ชิติน** เรื่องจึงได้สงบ^{๑๗} (เป็นประเด็นสำคัญ จะได้กล่าวถึงในบทที่ ๑๗ และ ๒๐)

^{๑๕}เอมอร จิตตะโสภณ รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมไทยผ่านวรรณกรรม-กรรมอันเอก (พิมพ์ครั้งที่ ๓) เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๒๕ หน้า รองปกหน้า.

^{๑๖}ปองทิพย์ หนูหอม วาขัญและศิลปะการเล่นของภาคใต้ อ้างแล้ว หน้า ๖๘.

^{๑๗}สุวิงศ์ พงศ์ไพบูลย์ หนึ่งทะลุ สงขลา : ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้, ม.ป.ป.หน้า ๘๑.

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, มีนาคม) “ปัญญาหนังตะลุง หยั่งรู้-ตรวรู้ ดู-แล
หนังตะลุง ตอนออกสิงหัวค่ำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(3) : หน้า 74-79.

หนุมาน

นิลพัท

เมื่อผู้แต่งเรื่องรามเกียรติ์ ใช้พลสังเวย ในการ แต่ง ผู้ที่นำเรื่องรามเกียรติ์มาเล่น ก็ได้ ใช้พลสังเวย เล่นต่อ
แต่ต้องให้ เข้ากัน สอดคล้องกัน เหมาะสมกัน กับ คน ใน ภูมิ คือทุกๆ ภูมิ ของตน
ภูมิ-ก้านตัน ประเทศมาเลเซีย กับ ภูมิ-สยาม หรือ ภูมิ-ไทย มันเป็นคนละภูมิกัน

๖

๗/๙